

מסורת הש"ס

(א) [ע' חוס' לקמן כב: ד"ה
[ומיניה], (ב) [לקמן כב:],
(ג) [שבת קנג: מפ' רש"י
דהכא נראה דל"ג ליה.
רש"א], (ד) [לקמן כב.
[פסחים ו.], (ה) [תרומות
פ"א מ"ט [יבמות סו:],
(ו) [ויקרא יט:], (ז) [סנהדרין
נח.], (ח) [שבת קנ.], (ט) [מחיל
כ"ז רש"א].

תורה אור השלם

1. וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל
בֵּיתְךָ וְהָיִיתָ חָרֵם כְּמֹהוּ
שֶׁקָּץ תִּשְׁקָצֶנּוּ וְתַעֲב
תִּתְעַבְּנוּ כִּי חָרֵם הוּא:
דברים ז כו

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ושמעה וכו'
דחמיר טפי. עיין תשובת
הרי"ס ס' כד:

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה אימור וכו'
לחיות צהר בפרק השואל:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] תוס' ד"ה אימור
לשחיטה וכו' ומשני אי
אפשר ה"נ אבל מלת אבל
נמחה:

מוסף רש"י

שלא תעקור. ועשית
עקרה, הילכך לא רבע לה,
אבל אדידן לא חייש
כשעומדת בפונדק (לקמן)
והמהמזמר אחר
בהמתו. מנהיג חמור
טעונה קרוי ממזמר (שבת
קנ"ג). לא לבית דירה
אמררו. לא נצית דירה
המירו אלא להסמך
בהמות ועצים ולא שידור
הוא זה (פסחים א).

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

פז.

ושמעה לְקַרְיָהּ וּזְאֵלָה מִחֲמַתֶּיהָ. וְאֵת לֵיל עֲשֵׂאָה לְמַחֲמֵר מִיִּפּוֹק לֵיהּ מִשּׁוֹם שְׂצִימָה בְּהַמָּתוֹ לַחֹד וְאוֹרִי לְמִשּׁוֹם שְׂצִימָה בְּהַמָּתוֹ לַחֹד לֹא הוּי אֶסְרִינָן מִכִּירָה לְלִית בִּיה אִיסוֹר כִּי אֶס לְפִי שַׁעַה מִשּׁוֹם נִסְיוֹנִי וְזוּהָא שְׂאֵלָה אִן שְׂבִירוֹת אֶסְרִינָן מִשּׁוֹם שְׂצִימָה

זאממו משום דעושה כל השנה אצל
 משום נסיוני דאין צו איסור אלל לפי
 שעה לא אסרי' אי לאו טעמא דמחמר
 * דחמיר טפי: **ישראל** ששכר פרה
 מבהן יאבילנה ברשיני תרומה. ונאלה
 דר"י דממירי צאין ממונותיה על ישראל
 אלל על כהן מללל קטני אע"פ
 שמונותיה עליו דרקמני שסיפא ועוד
 דאס היו על ישראל אדדייק מסיפא
 דשכירות לא קניא לידוק מרישא וניחא
 נמי שיכול להאכילה כרשיני תרומה
 כיון שמונותיה על הכהן ואין כאן חשש:
והשתא דאמרת שכירות לא
 קניא. הכא מקמי דשכירות לא קניא
 וקשה דכפרק הזהב (ב"מ דף טו: ושם
 ד"ה והא) מסקי דשכירות יש לה
 אונאה מדכתבי וכי תמכרו ממכר
 לעמיתך ולא כמיז וכי תמכרו ממכר
 לעולם אלמא ממכר קרינן ליה וי"ל
 דמאי דממכר קרינא ליה לפי שעה
 היינו דוקא לגבי אונאה דכתיב ממכר
 מיתרו מיהו צבאר מקומות אמרינן
 דשכירות הוא לכל קניא:

וְכֵן קִנְיָהּ הָיָה כִּי קָא
 שְׁאֵנִי עֲבוּדָת כּוֹכְבִּים
 בִּינְיָ תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ
 בְּרִי' דְּרַב מִשְׁרָשָׁא
 תִּנְּנָהּ בִּישְׂרָאֵל שִׁשְׁכֵּר
 בְּרִשְׁנֵי תְּרוּמָה וּכְהֵן
 ע"פ שְׁמוֹנוֹתֶיהָ עֲלִיו
 מָה וְאִי ס"ד שְׂכִירוֹת
 פְּרָה דִּידֶיהָ הִיא אֵלָא
 הִשְׁתָּא דִּאֲמַרְתָּ שְׂכִירוֹ
 שְׂכִירוֹת וְגִזְרָה מִשּׁוּם
 סִיּוּנֵי רַב אֲדָא יִשְׂרָא
 סִירָא אִי מִשּׁוּם נִסְיוּנֵי
 דִּאֲזֻלָּא מִחֲמַתִּיהָ וְאִי
 יוֹן דְּלֵא דִּידֶיהָ הִיא לֹא
 מִשּׁוּם דְּלֵא יִגְלִי בִּיהָ
 הָיְתָא פְּרָה לְעוֹבֵד
 חֲסֵדָא מ"ט עֲבַד
 לְשִׁחִיטָה זִבְנָה
 וּמִנָּה

דפרה החורשת צשציעית וצפ"ק לפסחים (דף יד.) שתי פרות היו חורשות זהר המשחה וכן (צ"מ ב.) השוכר פרה לחרוש זהר (א) השאל פרה כי השורים היו נוגעים כלממרי" (צ"ק מ.) שור שנגח וזע"ג דלממרי" שורים רוצא לרדא זכני צפ" המוכר פרות (צ"ב צ"ג) מ"מ אינא רחויא למלכא כמו פרות לכך נראה לר"ת דצין פרות צין שורים אמר דלשמינה וצניהו ודמאי דקמתי צממה גסה היינו צממה טמאה פרה ועגלים נקט דמאי דקמתי צממה צממה להו דלילו לשמינה לא היה טורח לקנותם ולגדלם וסייחם נמי לרבותא נקט דזע"ג דהשתא לא חוו למלכא אסור למכרם וקשה על פירוש ר"ת דלקמן (דף נח.) כי צע" שור של פטם מהו משמע הא שאר שורים אסורי ואחורי" לעולם שאר שורים מותרים אבל התלמוד מסופק כי אולי יאסורם שור פטם משום דמי משהי ליה עביד פירש"י על חד תרי וכן ר"ח ראי' לא למלכא כי ממשוורים אחרים ור"ת פירש שור פטם לאו מפוטם דעיי' הוא אלא עומד להפטם ולכן הוא שולץ כי שמא יש לאסור בו יותר משאר שורים דלדמשהי ליה לפטמו מימליך

קודם שיסתמנה כי ההוא עובדא דאין מעמידין (לקמן 77 כב): צבועד
 שמים הוא ולא גזור ביה רבנן והשתא חזינן דלכ"ע צין לרשב"ס
 טמאה וע"כ יש לתמוה במה היו סומכין למכור עגלים וסיחין
 חדים אלף לרכיבה ניחא דהא פסיק ר' יוחנן (לקמן 78.) כגן בתירא
 עם האובך אין לאסור האובך בטל לגבי האדם הרובע עליו אבל
 צינא מפדש שקוניה בשביל מלאכת מרשל ומשיעת קרון קשיא ואל
 דלא ידעה ליה לקליה ניחא דגם בהמות שלנו אינן מכירות בקולנו
 שרגילים למכור לעובדי כוכבים קשיא וי"ל דודאי הא לאסור למכור
 ולדאם בהמה שאינו נרץ לה היא מוכרה לחבירו ולא היה מפסידה
 בשגורה יתיר דבבר ובה"א איכא לקמן דפריך אפי' חייט ושערי
 ברוך דלפי דהא אין להחיר אלף בשקוניה הסוס לצורך עמלו וממלך
 ונכרם דלי' להריון אסור דלא יחכם ולא יפסיד בהם:

ור"א אומר אף במקום שאסרו לייחד. כדקמני בההוא דליץ מעמידין
הסתירו למכור דיחוד בכל מקום אסור משום מכשול לרביעה ולא
במנהגא תליא אצל במכירה ליכא למיחש לרביעה דעובד
כוכבים חס על ההמון מלרבעה מאחר שגנאה כדי שלא תעשה

שנעשית עקורה ברציע' הלך במנהגה
תלח מילתא היכא דאחמור עליהו
ללא מזני אחמור ויהיכא ללא אחמור
שרי ולגבי העמדת בהמה בפונדקאות
של עובדי כוכבים שהזהמה של ישראל
היא אין העובד כוכבים חס עליה
למלכעה וקא עבר אלפני עור לא
מתן מנכול^ט ואהי אסור: וקא רב
הדר ציה. וקסבר כר"א: נהי דלרציעה
לא חיישינן. לעובד כוכבים חס על
בהמתו שלא תעקר: כיון דוצנה קנייה.
ואינה של ישראל. ומשום לפני עור לא
מתן מנכול לא קעבר דעני נח לא
נכטוו על השביתה אבל גמי רציעה
ליכא לתימר להי משום דאסור קעבר
אלפני עור לא מתן מנכול (ויקרא ט)
לפי שבני נח נכטוו על הרציעה^י אבל
על השבת לא נכטוו בני נח ומה
שאסור לישראל לומר לעובד כוכבים
עשה לי כך זהו משום ממלאו חפץ
ודבר דבר (ישעיה נח) דבור אסור^י:
גורה משום שאלה. שרינן לזבוגי
בהמה גסה ולא חיישינן לתלי לעבדה
מלאכה בשבת אחי הוא לאזשולי
בהמתו לעובד כוכבים ועבד זה
מלאכה בשבת וקא עבר בלאו דכתיב
(דברים ה) לא תעשה כל מלאכה וגו'
וכל בהמתך דהשתא בהמת ישראל
היא ומלואה הוא על שביתתה: שאלה
קניי. לימי שאלת דכיון דחייב באונסין
הרי היה שלו: נפוינו. מנסה לה אי
אולא שפיר כשהיא טעונה: ואולא
מחמס'. מחמת קולו שהיא מכרת
והולכת: מחמר לא שייך למימר אלא
בהמה הטעונה משאוי ופעמים שנותן
עליה משא לנסותה אם הולכת יפה
וה' מחמר בשבת ואיכא למ"ד בפרק
מטבול דהשתא שבת (דף קה). דחייב
תטאם והקס פלוגמא: אב. צמחוס.

הכי קטני במתני' אין משכירין להן
בתיס בצי" אצל בחור' משכירין ואף
במקום שאמרו להשכיר לא לבית דירה
אמרו שדור זו העודו כוכבים אלא
לבית העיזים לבית האולרות מפני
שמכניס לתוכה עזרות כוכבים ואף

משום שארה ושכירו
מושיג ולא מוגר ועוד
מוכא רב הונא זב
כוכבים אמר ליה
מר הכי אמר ליה

שירות קנייא. מאי איכפת ליה לישראל אם עייל לה עובד כוכבים
עבודת כוכבים בדדיה קא מעייל: **יאיכלנה כרשיני טרומה.** אע"פ
שמוותיה עליו אינו גולן אם האכילה תרומת כהן לפי שתרומה ממון
שאין לה תוצעים היא שהרי נותנה לכל כהן שירצה ואם רצה היה
יכול ליתנה לכהן זה שהשכיר לו פרתו ואותו כהן מסתמא ניחא לה
ומחילא אם האכילה הרבה כרשיני טרומה דמה לו להפסיד והלא אינה
מוחזקת לו לפיכך מתוך (י) שידע שנותן לבהממו מאותן כרשיני הרבה
בעין יפה יותר משאלו היה שלו ניחא ליה ואינו גולן אי נמי שנפלו לו
מבית אבי אמו כהן: **לא יאיכלנה כרשיני טרומה.** לפי שאינה שלו ואינו
יכול להאכילה תרומה אלא לבהממו קניות כספו: **איזא דספסירא.** ע"י
סרסור ישראל והמוכר נמי ישראל: **ועוד דלא מגלי מומא.** כיון דהוא
למכרה לקחה אינו רואה שידוע זה מוס שזה הלכך לא מושיב ולא מוגיר:
אימור לשחיטת זבנה. ותלינן לקולא ומתמינן בזהמה טומאה אפילו
בסתמא א"נ בטוהרה ובמפרש ליה עובד כוכבים דלקימיה קאי:
ומנא

ועבד ציה מלכא ואת נהי דלשמיטה זבנה מ"מ יחוס שמא ירבע כוכבים שלקח ארוזא מן השוק רבעא חנקא ואכלה ו"ל דמילתא ד צין לר"מ אסור למכור לעובדי כוכבים עגלים וסייחין וכל זבהמא לעובדי כוכבים וגם מוסקים נמי יש לתמוה דבשלמא אותן שאין מ המיתר בוסם לפי ששעה זו מלכא שאין בה איסור דלאורייתא המאות סוסים שהם מיוחדים למשכן בקרין וזה לעמיס שהעובד דלפי מסקנת התלמוד דשרי למוזן אידא דספסירא ומפרש טעמא וליכא למחשא לנסיובי גם אין רגילות להשאלם ולהשכירם מיהו מאוור זבהמ טמאה היינו דוקא בימיהם שהיו הרבה יהודים צידד ואם היינו אכל עמה מה יעשה שלא ימאל למכור ופסידנה ולכן נגזו הגאון נמי לא מזדבן ומטני א"ה ה"נ א לא קרין דלא"ה שרי ופסק רוסים עליו למכור דאם לא ימכרו יפסיד אבל לוקח סוסים

עין משפט
נר מצוה

סה א מ"י פ"כ מהל' שבת הל' ג:
 סו ב מ"י פ"ט מהל' תרומות הל' ז (טו"ד ס' שלא):
 סז ג מ"י פ"כ מהל' שבת הלכה ג סמג לאוין סה טו"ש"ע י"ד ס' קנא סעיף:
 :7

רבינו חננאל

וַיִּפְרֹק כֵּיּוֹן דּוֹבֵנָה לֵא
 וַיַּעַבְדָּה אֲמִירִי מִשְׁלֵי דִרְבִּי
 עֲבָדֵי כּוֹכְבֵּי חֶמֶל הָיָה
 חֵיקֶרְהוּ מִנְּשֵׁא [שְׁלָא] חֵיקֶרְהוּ
 וַיִּתְּנוּ רֹחֶבֶת: **פִּתְּ** וּבְכִמִּי
 יֵאוֹר מִזְכֹּרֵי לֵב **חֵיקֶרְהוּ**
 וְנִסְחָה. מֵאִי טַמְטַם עֲבָדֵי
 וְלִדְרִבְרֵיכָהּ לֵבֵיכָהּ עֲבָדֵי
 מִלֵּאמֶר בִּשְׁתֵּי הַוְהוּדָה
 מִאֲחֵרָה לִמְעַן יִנּוּחַ שִׁוְרֶךְ
 יֵאוֹר וְאֲרַמְרֵן מִנְּשֵׁא אֵלָּא
 וְהוּא רֹחֶמְנָה מִתְּחִיל אֵלָּא
 בְּכִבְהֵמָה לֵב שִׁינְרָא אֵלָּא
 בְּכִבְהֵמָה לֵב שִׁינְרָא אֵלָּא
 עֲבָדֵי כּוֹכְבֵּי חֶמֶל עֲבָדֵי
 קִינְיָהּ בַּחֲמַת עֲבָדֵי כּוֹכְבֵּי
 הָיָה לֵב עֲבָדֵי דִרְבִּי
 וַיַּעַבְדָּה וְדוּחִי גִוְרִי מִכְרִי
 אֲשֶׁן שְׂכִירוֹת וְאֲשֶׁן שִׁינְרָא
 בַּחֲמַת יִשְׂרָאֵל הָיָה
 וְקִמְשֵׁי שְׂכִירוֹת וְשִׁלְאָה
 מֵלֵב מִלֵּי שִׁינְרָא בְּכִינְיָהּ
 מֵלֵב מִלֵּי שִׁינְרָא בְּכִינְיָהּ
 וְקִנְיָהּ עֲבָדֵי כּוֹכְבֵּי

[illegible][illegible]

(א) כ"ה גי' הרי"ף והר"ש
ו"ל ע"ש.

(ב) בירושלמי בפסחים פ"ד
הג"י דקנסיה צביפלא וכן צ"ל
גם כאן.